

6. EL VIATGE SENSE RETORN

M'han explicat que la vall de Shaskgam es troba al cor de la regió del Xinjiang xinès. Per arribar-hi vàrem haver de travessar el desert de Takla Makan, al qual, segons diu la llegenda, si hi entres mai en sortiràs. Es tracta d'un indret allunyat enmig d'unes de les muntanyes més altes del món. El Karakorum, pel vessant xinès. Arribar-hi és tan difícil que gran part de l'any és pràcticament impossible. Quan les aigües del riu creixen no es pot creuar ni amb l'ajuda dels vehicles més insòlits: els camells, d'una tona de pes i dos metres d'alçada. Uns animals estoics com pocs, que passen del desert, amb temperatures de més de 50 °C, al coll de l'Agbil Pass, de l'alçada del mateix Mont Blanc, a 4.800 metres, amb neu, vent i fred intens. Quan aquestes aigües creixen i augmenten ja no es poden travessar de cap manera. Llavors és la vall del no-retorn. El riu del no-retorn.

Però com que no tenim cap intenció de suïcidar-nos, hem carregat dalt d'un fantàstic camell un bot salvavides inflable per si es torcen les coses. Cosa que és força probable.

L'any passat ja vàrem trepitjar aquestes terres tan desconegudes. Però la mateixa incertesa que buscàvem va fer que la nostra exploració obrís fronteres cap al desconegut fins a una alçada de 6.500 metres.

És el que té aventurar-se de debò. I és el que té acompanyar l'Òscar. Avantatges o inconvenients? AVENTURA, en majúscules.

Aquest any, el 1992, encetem l'expedició amb el bagatge adquirit l'any passat. Al campament base avançat més perdut, insòlit, salvatge i autèntic que he vist mai, quatre amics esperen l'arribada d'una finestra de bon temps. L'Òscar, l'acompanyen l'Alberto Soncini, l'Enric Dalmau, el Lluís Ràfols, el Jordi Magrinyà, el Joan Gelabert, el Jesús Elena i... sí, sí, el gran i mític Kurt Dienberguer, que és més avall, al vertader campament base.

Nosaltres ens trobem al camp base avançat –però com que ja no ens movem d'aquí, ja ens sembla el mateix camp base–. El Jordi va baixar al base perquè no es trobava bé. Amb ell i l'Òscar, durant els darrers dies, hem dut a terme un tercer intent que el mal temps ens ha estroncat.

Quin honor tan gran per mi conèixer el gran Kurt! El Kurt Diemberger és el de més edat d'aquesta colla d'alpinistes-exploradors. Ha vingut fins aquí amb la intenció d'explorar la regió. Cims com el Broad Peak ja formen part del seu passat tan interessant. L'any 1957 ell va ser un dels primers de fer el cim d'aquest vuitmil. Ara, a la tardor de la seva vida, segueix amb la mateixa set d'exploració i d'aventura. Els seus «cims» són ara un grapat de valls verges, uns indrets llunyans i desconeguts i uns paisatges on l'ésser humà no és cap amenaça per a l'entorn.

En Kurt és un personatge tan càlid que el seu carisma impregna qualsevol ambient per auster i desconegut que sigui. Els seus ulls brillen de fascinació en aventurar-se per racons encara per descobrir. És un gran himalaïsta, però sobretot, un gran aventurer. Aquí, a la vall del Shaksgam, hi ha trobat l'autèntica aventura. I no para quiet. Constantment està caminant, observant, admirant, descobrint...

Som a finals de juliol, a casa nostra en plena eufòria dels Jocs Olímpics de Barcelona 92 i nosaltres perduts en un món irreal entre el desert i el gran Himàlaia del Karakorum. Això sí, assistits per un radiotelèfon satèl·lit que ens manté comunicats amb Catalunya Ràdio.

El temps no millora i cada hora que passa se'ns fa més evident el desenllaç de tot plegat: abandonar un altre any sense fer el cim. Només dis-

posem de tres dies justos abans no arribin els camells que ens vénen a recollir per retornar.

Avui és 1 d'agost. I avui el cel està serè.

En qüestió de poques hores aconseguim transformar tota l'energia que ens consumia mentre ens recuperàvem de l'intent al camp base avançat en eufòria i motivació per provar un darrer intent. No tenim elecció: o iniciem avui mateix la darrera escalada o ho deixem estar.

Transformem el silenci dels últims dies en el tragí de les preparacions per sortir amunt. Calculem el material i el menjar per a un atac real a cim. Ni potsers ni possibles. És ara. És el moment.

El sol va perdent força a mesura que es va acostant la tarda i a mesura que tots set remuntem per la part superior de la glacera desconeguda i misteriosa del vessant Nord dels Gasherbrums. A part dels quatre catalans, vénen amb nosaltres tres xerpes: el Migma, el Dorge i el Tènging. Ens endinsem en la muntanya a través d'una escalada en roca que ens planta cara amb algun pas de V grau.

Mentre sento el metall dels grampons de l'Òscar grinyolar en contacte amb la paret de roca, recordo l'ensurt al qual vàrem sobreviure gràcies a l'Alberto. Més ben dit, gràcies al sisè sentit de l'italià. Va ser durant la primera ascensió d'aquest any. Els alpinistes remuntaven les cordes fixes que havien instal·lat només uns mesos abans, l'any 1991. L'Alberto anava al davant. Damunt de tots ells una immensa torre de glaç desafiava la gravetat, el cel i la mateixa muntanya. A mi també em semblava arrogant. De sobte, l'Alberto va muntar ràpels i va començar a davallar embogit cordes avall mentre cridava als altres que no pugessin. Que fessin com ell. No havia vist mai ningú rapelar tan ràpid. En un principi no entenia què succeïa. Fins i tot vaig pensar que l'alçada l'havia afectat. El que em va afectar a mi va ser el que vaig presenciar moments més tard. Un cruixit esgarriós va retronar pertot arreu. La gran torre de gel es va desplomar. A poc a poc es va anar inclinant fins que, amb un soroll tan sord com esgarriós, va començar a desmuntar-se. Trossos de glaç com blocs de pisos es van anar trencant i precipitant per l'abisme.

De miracle, la colla estava observant l'allau fora de la trajectòria del glaç. L'indret on l'Alberto havia girat cua va ser totalment escombrat per l'allau. Els alpinistes no parlaven. Tampoc es movien. Allò els va deixar immòbils. Mentre observava, amb ells, el superb espectacle macabre, em vaig quedar quiet i callat com els mateixos alpinistes. Mentrestant l'adrenalina em seduïa amb la seva càlida sensació. M'adonava que estaven vius. Havia vist rodolar la mort d'aquells escaladors en forma de grans blocs de gel esfondrant-se per l'abisme. A tan pocs metres, a tan pocs instants...

Continuem l'escalada per la paret de roca. Mentre pugem ens cal tornar a muntar les cordes fixes, ja que moltes van desaparèixer amb l'allau. Aquesta serà la darrera roca que tocarem durant els propers dies. A partir del camp 1 l'ascensió és totalment glacial.

Quan arribem al primer campament, el sol és a punt d'amagar-se per l'horitzó daurat de ponent. Aprofitem la breu estada a la tenda i la seva plataforma per curar la cama de l'Enric, ja que mentre escalàvem la paret de roca una pedra hi ha impactat de ple. També ens hidratem i mengem quelcom. Però la nostra intenció és arribar avui mateix al camp 2, que es troba a 6.300 metres, al cim de l'aresta. Així que no ens entretenim. Quan em torno a carregar la motxilla a l'esquena, faig un breu i ràpid repàs al meu cos. Em sento en molt bona forma. En aquests moments, no em noto ni cansat. Tinc tantes ganes d'arribar al cim...

Segueixo motivat i segueixo escalant. Ascendim per corredors nevats, seracs glaçats i pales de neu dura que se succeeixen entre pendents força drets. Tot i la dificultat tècnica, veig els tres xerpes que ens acompanyen en bona forma. Això m'anima.

Enmig de la negra nit seguim escalant metres i metres de paret de glaç. Fa molt fred, però la mateixa activitat ens manté dins l'agradable escalforeta que ens proporciona la motivació. Tot i que jo mateix puc escoltar els meus propis esbufecs, em sento en plena forma i ple de vida com mai. Noto com canalitzo tota la meva energia i la projecto cap a un benestar eufòric. Tot i així, quan arribo a la tenda que tenim instal·lada a l'aresta, a 6.300 metres, tinc moltes ganes d'estirar-me i descansar unes hores. És la una de la matinada.

Però quan obro la cremallera de l'entrada em cau el món al damunt. El meu sac de dormir està inservible. Com que el meu va quedar al bell mig de la tenda, el gel que havia recobert la tenda interiorment durant els dies de mal temps i que avui s'ha desglaçat amb el sol s'ha anat liquant fins a xopar-lo. Llavors s'ha glaçat: no serveix per a res. L'apartem i entre tots quatre ens ho arreglem per descansar tan bé i tan calents com podem.

Amb les primeres clarors del dia ens despertem pensant en els més de 1.000 metres de desnivell que haurem d'escalar fins arribar al tercer campament, que vàrem instal·lar a 7.300 metres i que es troba una cinquantena de metres més amunt d'un dels passos clau de la via: el passatge Penedès.

Sembla que avui el bon temps seguirà fent-nos costat, ja que a aquesta primera hora del dia fa un fred horrible. És complicat dur a terme qualsevol maniobra, com calçar-se els grampons. Només desitjo posar-me en marxa per sentir el meu cos restablert.

L'avanç es fa feixuc. La gran quantitat de neu que ha caigut els darrers dies ha esborrat qualsevol indici de l'antiga traça i ha cobert les cordes que teníem fixades en alguns dels trams més verticals.

La primera part de l'itinerari que estem obrint comença per una aresta interminable. És una espina de drac increïblement blanca. Sembla de cotó fluix glaçat. Aquesta aresta sosté un pendent de color blau cel i blanc. Un vertader caos de seracs penjats que ens cal anar esquivant mentre cerquem els seus punts més dèbils. L'avanç cada vegada es fa més carregós. L'oxigen cada vegada és més escàs. Malgrat tot, els quatre seguim en bona forma i anem ascendint encordats i a l'*ensemble*.

La culminació de la paret de seracs té nom propi: passatge Penedès. Em planto davant seu. Mentre esbufego, observo amb atenció la paret de tons blavosos que suporta tota la immensa esplanada on hi ha la nostra tenda del camp 3. És vertical i increïblement dreta. La seva superació, ara ja fa uns dies, durant un intent anterior, va ser esgotadora i alhora al·lucinant. Va aparèixer enmig de la boira. Se'ns va presentar desafiant i a primera vista impossible. Ens trobàvem a una alçada de 7.300 metres. Massa alçada per a tanta dificultat tècnica i física. Semblava tenir uns 30 metres d'alçada.

Vàrem creuar l'esquerda de la seva base. Era un laberint de blocs de gel mig cobert de neu fresca. Ens vàrem plantar al peu de la paret. Era del tot vertical: 90 graus. Tots plegats i en silenci vàrem estudiar-la men-

tre el Lluís s'anava col·locant tots els cargols de gel i els mosquetons que portàvem al seu arnès. Ell va ser l'encarregat de ficar-se a la gola glaçada del llop. L'Enric es cuidaria d'assegurar-lo mentre jo filmaria l'escalada tan espectacular. Va deixar la motxilla al peu de la paret, amb nosaltres. Vaig veure el meu company alçar els ulls amunt. Llavors va clavar els piolets a la paret de gel. Érem conscients que cada moviment d'aquella escalada en glaç vertical suposava deu vegades més d'esforç que la mateixa escalada als meus estimats Pirineus.

A poc a poc i silenciosament, el Lluís va anar guanyant centímetres i metres... al gegant del Karakorum. Quan encara li quedaven 15 metres per arribar a dalt, va aparèixer davant seu i a la seva esquerra una fantàstica i surrealista xemeneia de gel. Una xemeneia de gel? El Lluís ja havia escalat un munt de xemeneies, però totes de roca. No m'hauria imaginat mai que un dia ens trobaríem als peus d'una de color blanc i blau cel. Hi havia moments en què tot plegat ratllava la irrealitat.

El Lluís va brodar aquella escalada de primer de corda. Va resoldre les dificultats d'una forma magistral. Llavors va ser el meu torn. Llavors em va tocar a mi. A poc a poc m'hi vaig apropar. Amb respecte i amb humilitat. Treballant en oposició entre les dues parets perfectes, que semblaven tallades a cop de destal, vaig iniciar l'escalada. Eren les parets més llises i fredes que havia escalat en la meua vida. Alçava els ulls per sota el casc i veia el cel blau que m'esperava més enllà de l'obertura estreta i allargada. Amb l'esquena a un costat i els peus a l'altre anava guanyant centímetres. Amb les mans feia força. Llavors remuntava uns centímetres amunt. Després recuperava els peus calçats amb els grampons. Agafat al cantell del serac adossat vaig arribar a dalt. Sentia els pulmons a punt de rebentar. Notava que l'aire a dins meu era foc. El cor em bategava desbocat i jo, amb la boca oberta com un peix fora de l'aigua, contemplava l'esplanada blanca i uniforme que s'estenia a l'alçada dels meus ulls crispats. Allà dalt m'hi esperava el meu company!

Avui, però, una corda fixa penja solitària i rígida del cim de la paret. La xemeneia ja no es pot pujar escalant en oposició. Els seracs que la formaven s'han separat tant que no s'arriba de paret a paret. Sort de la corda fixa.

Ascendim per la corda blanca, l'un després de l'altre. Els xerpes al·lucinen quan es troben penjats totalment al buit enmig d'una paret de glaç de 90 graus i suspesos solament d'un cordino de 6 mil·límetres. No s'ho

acaben de creure. Escalar aquest obstacle, encara que hi pengi una corda, és el darrer esglaó d'una jornada esgotadora, en què hem superat 1.000 metres de desnivell.

A les nou del vespre arribem a l'indret on hi haurien d'haver les dues tendes del camp 3. Però no hi són. Enmig de la foscor emblanquinada ens mirem sorpresos. On coi són? Estan totalment colgades per les darreres nevades? Sembla increïble. Cansats, comencem a buscar-les. Observo el Lluís especialment fet pols: avui ha obert quasi tota la traça a la neu fonda de l'aresta i dels seracs. També li ha tocat desenterrar les cordes colgades per la neu amb la crosta de la superfície glaçada.

En la tasca de recuperació de les tendes, en fem malbé una amb els grampons. I és que és complicat buscar-les enmig d'aquesta esplanada blanca i diabòlicament uniforme. A més, és de nit.

Portem amb nosaltres una tenda petita de recanvi. La muntem per substituir la que no serveix. L'altra està bé, però ens cal reinstal·lar-la. Quasi és matinada quan aconseguim estirar-nos dins dels sacs. Estem esgotats. Demà toca llevar-nos aviat? Ni pensar-hi! Tinc tanta son...

Ens despertem quan ja és ben bé de dia. La claror del sol envolta la tenda. S'hi està tan bé, aquí dins del sac...

Farà un bon dia! Com que la jornada d'avui la destinarem a explorar l'altiplà i a descobrir la millor ruta que ens condueixi al cim, el Lluís decideix quedar-se aquí al camp 3 i refer forces. Els altres sis, una vegada esmorzats, ens equipem i sortim amb el material just per explorar un tros amunt de camí cap a cim i retornar avui mateix aquí a la tenda. A partir d'aquest punt tot serà nou, inexplorat i verge. Es tracta del límit que havíem assolit fins ara. Sento que m'embolcalla el cuquet de la vertadera aventura. Sento incertesa, desig i fam de descobrir.

Sortim muntanya amunt i de seguida la neu fonda ens ensenya les dents. La neu profunda ens dóna a entendre que cada passa que avançarem serà tan desconeguda com esgotadora. I així és. L'avanç es torna lent. Però nosaltres seguim impassius. Ens adaptem a la dificultat afegida. Ens alenteix però no ens frena. El cim és allà. I ens n'hi anem. Això sí: darrere nostre deixem la marca d'una traça amb una profunditat de mig metre. És el testimoni del nostre gran esforç.

A mig matí, quan miro per uns moments el camp 3 allà baix, puc veure el Lluís, que ja s'ha llevat i que es passeja per fora la tenda. Això és

bon senyal. El sol escalfa exageradament. A vegades em sembla increïble que a aquesta alçada, a més de 7.000 metres, em pugui estar coent sota un sol rostidor. La gent que desconeix aquest món de les altes muntanyes no s'ho creuria.

A migdia, m'adono de la presència d'unes boires que no tenen massa bona pinta. Senzillament no m'agraden. Amb l'Alberto i l'Enric comencem a plantejar-nos les opcions que tenim i que veiem més clares. Llavors truquem per ràdio al Lluís. Ens comenta que és com si ens haguéssim llegit els pensaments. Nosaltres ens trobem ja a l'altre extrem de l'immens relleix blanc penjat al buit, al peu de la paret final. Li comuniquem que estem observant uns núvols que no anuncien res de bo. Unes boires allargades ens anuncien, amb unes hores d'anticipació, un canvi de temps. Tots sabem que aquí al Karakorum tres dies seguits de bon temps és un autèntic tresor. I tots tenim molt clar que solament disposem d'una darrera oportunitat. Una oportunitat que té un temps determinat i més curt del que ens faria falta o del que ens agradaria. I tots som conscients que la nostra decisió implicarà, sens dubte, un bivac sense tenda ni sac de dormir. Una nit d'aquelles d'estar-se assegut esperant que claregi de nou. Bbrrrr!

Mitja hora més tard veig allà baix, llunyà, el Lluís, ascendint per la nostra traça. Suposo que s'ha adonat que el millor que pot fer és intentar atrapar-nos. Interiorment tinc la sensació que si seguim amunt pot ser la darrera i única oportunitat. No podem perdre temps. Finalment li comunico per ràdio que sí, que decidim dirigir-nos cap al cim aquesta mateixa tarda. I que s'afanyi a retrobar-nos. Cal que seguim cap al final tots plegats.

Més enllà de mig altiplà el Lluís es creua amb els tres xerpes, que se'n van avall. Ens esperaran al camp 3 o al camp 2. Per ells ja ha sigut una veritadera bogeria arribar fins tan amunt, sobretot a l'hora de superar el passatge Penedès. Mai en la seva vida s'haguessin imaginat totalment penjats d'un júmar, en una paret vertical a més de 7.000 metres i suspesos al buit per una corda de 6 mil·límetres. Se'n van avall satisfets. No volen pujar més.

Nosaltres seguim avançant. Això sí, a la velocitat que ens permet la gran alçada a què ens movem, el poc oxigen que respirem i la neu a estones fonda que ens mig colga.

Finalment, amb les darreres clarors ataronjades de la tarda, el Lluís se'ns afegeix. Ha ascendit amb un bon ritme, ja que la traça oberta per

cinc persones és franca. Segurament també es troba una mica més descansat que nosaltres. Per això, quan ens atrapa, li oferim-cedim de passar al capdavant de la cordada. Com que el pendent comença a redreçar-se fort, ens lliguem tots quatre amb la corda.

Tots pensem en el bivac que ens espera. Segur que no ens lliurem d'uns -20 °C si la nit és bona. Esperem que a més de bona sigui curta. No portem al damunt ni la tenda ni el sac de dormir. I amb aquestes cabòries avancem ja tots junts cap als 8.000 metres... Tampoc no portem arnesos. Anem encordats amb un cordino de Kevlar de 6 mil·límetres solament lligat a la cintura.

Amb les darreres clarors violetes del crepuscle, en Lluís es treballa un llarg de corda antològic a través d'una paret de glaç vidre força vertical. Quan s'acaba la corda munta reunió amb un sol cargol de glaç.

L'Alberto, que com el Lluís puja amb dos piolets, escala amb una бага i un mosquetó passat per la corda. L'Enric i jo tan sols disposem d'un piolet cadascú. L'Enric porta uns grampons molt desgastats.

I de sobte sento un crit ofegat i el cordino de 6 mil·límetres es tensa. Sento una forta estrebada i llavors m'adono que l'Enric ha caigut enmig de la foscor. Mentre sento com la caiguda del meu company em desequilibra i em fa caure també a mi, penso per uns instants en la reunió que ens ha d'aguantar: un sol cargol de gel i els dos piolets clavats del Lluís. I l'Alberto i ell penjats del cargol i el Lluís aguantant-nos a nosaltres dos penjats del *cordill* tan prim. Quan per fi aconseguim ancorar-nos de nou a la paret tots dos i alliberem tanta tensió a la corda que ens aguanta, iniciem, esbufegant exageradament i mig marejats, l'escalada.

Quan ens retrobem tots quatre a la reunió, la llum del frontal del Lluís expira. Era l'únic frontal que encara funcionava. Ens quedem totalment a les fosques. No hi ha lluna.

El Lluís segueix escalant de cap de corda. El pendent frega els 60° d'inclinació. Escala a les palpentes. El glaç ha millorat, i tant els piolets com els grampons es claven a la primera i de forma segura. Segur que això l'omple de confiança, malgrat que no vegi on es dirigeix. Ens fa saber que ja fa estona que l'aclapara la quasi seguretat que ensopegui amb una cornisa infranquejable que li barri el pas per accedir a l'aresta summital. Tots sabem que sempre hi és. Intento imaginar-me les seves dimensions i les seves formes. I si és inescalable?

La corda es va esmunyint lentament però sense pausa de les meves mans mentre asseguro en tot moment el meu company. Ell segueix escallant, crec que esperant ensopegar en qualsevol moment amb aquest darrer obstacle. Des d'aquí baix, esperem i desitgem que trobi la solució per escalar-la quan hi sigui a sota. De tant en tant li cridem si tot va bé. Podem sentir uns crits ofegats per la llunyania i la foscor que ens confirmen que sí, que tot va bé.

La nit intenta devorar l'escalforeta que a través de la corda ens uneix. Però no ho aconseguirà. Ens sembla escoltar la veu del Lluís dient que li sembla que ja no falta massa. L'aire ha canviat de temperatura i fa més vent. A la seva dreta i esquerra, intueix seracs trencats i penjant al buit. Un joc d'ombres que segurament no fan res més que alimentar encara més els seus dubtes. Va bé?

De sobte el Lluís queda sorprès, estranyat i desconcertat. Ha intentat clavar el piolet més amunt del seu cap i tot era buit. Ha alçat la mirada i les estrelles substituïen el gel. Torna a clavar el piolet, aquesta vegada al terra pla. Llavors l'altre. Supera l'últim metre i es posa dempeus damunt d'una aresta molt poc inclinada. No veu el cim. No es veu res. Però no pot ser massa lluny. Segurament encara deu pensar en aquest final de paret tan contundent com sorprenent. Clava els piolets a fons i ens crida que ja podem pujar, mentre ell es disposa a assegurar-nos.

Començo a escalar. Tinc calor i fred alhora. Estic cansat però animat. Tinc la sensació que per arribar-nos fins al cim haurem d'esperar que es faci de dia. Mentre escalo aquests darrers metres em sembla intuir les llargues glaceres del Baltoro i dels seus afluents. Diria que ho són. Bé, ja ho confirmaré quan claregi.

Quan ens retrobem dalt de l'aresta planera i summital, decidim preparar una mica de relleix per asseure'ns-hi i passar la nit. Introduïm els peus cadascú dins la seva motxilla. No portem ni jaquetes ni pantalons de ploma. El que sí que tenim és una manta tèrmica. Ens hi emboliquem tots quatre. El d'una punta estira i el de l'altra també. No tarda massa en esquinçar-se pel mig. Ja no tenim manta.

Sabia que seria una nit llarga. Però ara que hi som se'm fa eterna. Amb l'Alberto i el Lluís passem les hores movent-nos constantment i picant-nos cadascú amb el piolet als peus. De tant en tant ens aixequem i ens freguem i sacsegem nosaltres mateixos i els uns als altres. L'Enric, increï-

blement, dorm. La nit s'està fent eterna. Ja no sabem què més fer per mantenir-nos en calor. I l'Enric segueix dormint.

Com sempre passa, l'albada arriba. I arriba més freda que mai. Llavors ens adonem de la nostra posició: INCREÏBLE! El cim és a uns 20 metres de desnivell d'on som. No podem creure el que veuen els nostres pobres ulls tan cansats. Són les set del matí a la Xina. I les quatre de la matinada al Pakistan.

No puc més. Durant les darreres hores el vent s'ha fet insuportable. Els primers rajos del sol de la vida ens acaronen l'esquena, però fa tant fred que ni els notem. Estem tots tremolant. Estem glaçats i entumits. Llavors ens descordem. El Lluís és el primer que s'alça i es posa a caminar cap al cim. Al cap de poc els altres el seguim. És l'única solució que se'ns acudeix per fer-nos passar el maleït fred que ens està consumint. Vint minuts més tard, sentint com la sang ja flueix millor per les meves venes, m'aturo al punt més alt del Broad Peak Central, a 8.020 metres. És un cim ampli, on culminen grans pales de neu blanca. I freda, avui la sento especialment freda.

Aquí dalt tot va a càmera lenta. Els moviments, els reflexos, els pensaments... Fer una passa, mirar amunt, respirar... es fa esgotador. Observo, pausadament, el meu entorn. El K2, el cim principal del Broad Peak, els Gasherbrums i un munt de muntanyes piramidals i blanques. També observem traces que vénen de l'altre costat, de la ruta normal al cim principal. Deuen ser d'ahir? Tòt plegat sembla irreal. Però aquest fred que em clava les dents amb tanta ràbia em fa saber que tot és ben real. Que sí, que som aquí dalt. Som al cim.

Segueix fent molt fred. No parlem. Únicament jo, arraulit, connecto per ràdio amb la resta de companys que truquen a casa acoblant-hi el *walkie-talkie* i que ens esperen al campament base. La seva alegria i la seva eufòria ens injecta una mica d'escalforeta.

ENS ABRACEM. Ens fem fotos els uns als altres. Tòt succeeix lentament. Estem tots entumits. És molt complicat dur a terme el més mínim moviment. El fred i la manca d'oxigen m'allunyen, durant uns instants, de la realitat. Però les boires que avancen cap a nosaltres impassibles i silencioses em fan tocar de peus a terra i alhora em fan adonar que ens n'hem d'anar avall, ja! El Jordi Magriñà ens fa saber per ràdio que ha aconseguit negociar amb els camellers una espera de vint-i-quatre hores més al base. Sortiran a les set del matí.

No podem menjar ni beure res, ja que tot el que hi ha a l'interior de les nostres motxilles està completament glaçat. Les boires semblen talment una marea que se'ns apropa. Ja tapen la glacera del Baltoro, la de Godwin-Austen, Concordia, els peus del K2... Per retornar fins a l'altiplà se'ns presenten dues possibilitats: o bé iniciem una línia de ràpels pel mateix itinerari de pujada o bé perdem alçada *caminant* per l'aresta que connecta amb el cim del Broad Peak Nord i un tros avall ens desviem a la dreta per anar a buscar l'altiplà. Optem per aquesta darrera opció.

Segueix fent molt fred. L'Enric es queixa d'un peu. Ens sembla que haurà rebut. Potser com que ha passat la nit tan quiet...

A mesura que perdem alçada, sembla que els engranatges dels nostres pobres cossos esgotats retornen al funcionament habitual. El fred a poc a poc es va quedant a dalt. Nosaltres retornem avall. Després de vorejar un gendarme que sobresurt enmig de l'aresta canviem de direcció i retornem a la paret que ens ha de dur a l'altiplà, que es veu als nostres peus però lluny.

Ens posem a desgrimpar la paret nevada. Arribem a una mena de repeu arrecerat del vent. Fa sol. Ens hi aturem. Quin gust... fins i tot ens atrevim a mossegar quelcom de menjar congelat. Asseguts, ens desabriguem mentre deixem que aquest sol tan vital ens aportï energia i escalfor per seguir amb el descens. Mentre descansem, veiem les nostres pròpies traces de pujada no massa lluny, a la nostra dreta. Mentrestant intento parlar per ràdio, però la bateria s'ha glaçat i s'ha esgotat.

Com sempre, tot el que és bo s'acaba. I s'acaba el sol. En qüestió de moments, el cel es tapa i comença a nevar. Descendim en diagonal a la dreta fins molt a prop de les nostres antigues traces. Les veiem allà mateix, però entre elles i nosaltres apareix una paret de gel desplomada d'uns 25 metres. Som al damunt d'un serac. Amb el Lluís muntem un ràpel d'un cargol de gel. Tirem corda avall i el Lluís comença a baixar fent ràpel. Primer per una rampa de neu força inclinada. Arriba a l'extrem del desplom i, a poc a poc i molt suaument, desapareix de la nostra vista mentre –suposo– deu donar voltes al buit penjat del cordino de 6 mil·límetres. Quan arriba al peu de la paret crida que ja podem baixar. Jo em passo la corda al voltant del cos en sistema Dülfer i començo el descens. Tot d'una noto que la corda queda lliure, i mentre em paral·litza una estranya ingravidesa sento un cruixit esgarriós. Ha saltat el cargol de glaç! Sento com rellisco paret avall pel

pendent glaçat. Encara no sé com però al cap de pocs moments aconseguixo aturar-me de quatre grapes. Les pulsacions de tots quatre s'han disparat. Jo quedo estès damunt la neu. Necessito uns moments per recuperar-me de l'ensurt. Em quedo immòbil. Sóc incapaç de bellugar-me mentre esbufego com un desgraciat i tanco el coll perquè no em surti el fetge per la boca. Uffff! Tot ha quedat en un ensurt, però... Tornem a reinstal·lar el ràpel i finalment baixem tots tres fins al Lluís.

Enmig de passades de boires, ullades de sol i nevades intermitents baixem fins a l'altiplà. Els xerpes, en veure'ns baixar, han sortit i han travessat tota l'esplanada de neu fins a rebre'ns. Tot són alegries i cansament, molt cansament.

Mentre recollim el campament situat a 7.350 metres veiem que els peus de l'Enric han rebut. Cal que ens afanyem a marxar avall.

Abans de descendir pel passatge Penedès m'aturo. Busco el silenci. Intento trobar recolliment, encara que sigui per uns breus instants. I el món s'atura mentre fixo els meus ulls cansats en tot aquest univers de muntanyes blanques i de glaceres sinuoses. Llavors em llanço corda avall vers els abismes de gel de color blau cel.

Jo, com a somni, em permeto uns dies de descans dalt d'aquest punt tan blanc i tan poc trepitjat.

En aquest cim tan alt.

Sota aquest cel tan pur i d'un color blau tan profund.

Vull veure com es pon el sol i com torna a néixer demà.

Vull assistir al més gran espectacle de colors i llums de la Terra.

Vull escoltar el silenci i gaudir de la solitud.

Desitjo embriagar-me de la meravellosa sensació de fer el cim.

Fins a arribar a pertànyer a ell.

Vull formar part d'aquest espai tan buit i tan ple alhora.

I des d'aquí dalt segueixo, tranquil·lament, el descens vertiginós i maratonià de l'Òscar i els seus companys.

Avui mateix baixen des d'aquí on em trobo jo fins al camp 2 d'una tirada. L'endemà, que és 5 d'agost, deixen el camp 2 i, sense pausa, pas-

sen pel campament base avançat i segueixen fins al campament base principal il·luminats solament per la claror lletosa de la lluna. Arriben a tocar de les tendes a les cinc de la matinada del dia 6. A les set del matí –només dues hores després!– el camells es posen altra vegada en camí mentre segueixen amb el compte enrere que els han imposat els camellers: els únics que els poden treure d'aquesta vall perduda i retornar-los amb els seus.

Després de vuit hores més caminant arriben a Durbin Jungle, un oasi curiós que allà enmig d'aquelles terres àrides és el mateix Paradís.

I els camellers, enmig de tanta sorra, pedres de riu, aigües negres i corrents gèlids, els obsequien amb un dels millors regals que els podien fer: una síndria. El tresor més preuat.